

طرح درس بالینی

برای کارآموزان مامایی در واحد کارآموزی نوزادان

نام درس: کارآموزی نوزادان

پیش نیاز یا همزمان: نوزادان (نظری)

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: کارآموزی

فراگیران: دانشجویان ترم ۳ کارشناسی پیوسته مامایی

زمان: نیمسال اول سال تحصیلی ۱۳۹۵-۱۳۹۶

دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

دانشکده پرستاری مامایی

تهیه کننده: میترا کولیوند

عنوان

طرح دوره برای کارآموزان مامایی در واحد نوزادان

تعریف دوره:

دوره کارآموزی نوزادان دوره ای است که در سال دوم آموزش رشته مامایی ارائه می گردد و منوط به گذراندن واحد تئوری آن می باشد.

مدت دوره :

۱۰ روز می باشد (۱ واحد = ۵۱ ساعت) که در بیمارستان معتضدی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه گذرانده می شود.

اهداف کلی دوره:

آشنایی با معاینات و مراقبت های نوزادان سالم و غیرطبیعی و دادن آموزش به مادر

ساختار کلی دوره:

این دوره شامل ۱۰ روز کارآموزی می باشد (۵ هفته دو روزه) که در بیمارستان معتضدی شهر کرمانشاه، انجام خواهد شد.

-در طی این دوره دانشجو مهارت های خود را در زمینه انجام مراقبت از نوزادان و نیز خدمات مشاوره ای و آموزشی تحت نظر مربی عضو گروه مامایی تکمیل می نماید.

-غیبت مجاز معادل یک دهم ساعات دوره می باشد که در صورت نیاز با هماهنگی قبلی با مربی مربوطه قابل استفاده خواهد بود.

-ساعت حضور ۷:۳۰ صبح می باشد که با امضای دفتر حضور و غیاب دانشجویان (در دفتر سوپروایزر آموزشی) آغاز و تا ساعت ۱۲:۳۰ ادامه می یابد.

-برنامه کاری روزانه در بخش شامل:

۱۱:۳۰-۱۲:۳۰	۹-۱۱:۳۰	۸-۹
ارایه گزارش کار روزانه	ارایه مراقبت های بالینی در بخش	فعالیت های آموزشی (کنفرانس، بحث گروهی)

-آموزش گروهی و فردی به مادران در بخش بعد از زایمان و نوزادان توسط دانشجویان انجام می گردد.

-پس از انجام مراقبت ها دانشجو موظف به ارایه گزارش کتبی می باشد.

-اخذ شرح حال و ثبت مراقبت ها در پرونده مراجعین و دفاتر مربوطه از وظایف دانشجویان می باشد.

-روزانه ۱۵ دقیقه زمان جهت استراحت دانشجویان، اختصاص می یابد.

وظایف اخلاقی و حرفه ای کارآموزان:

- برقراری ارتباط مناسب با نوزادان، مادران و همراهان آنها
- رعایت حقوق فردی نوزادان و مادران آنها
- کسب اجازه از مادر برای اخذ شرح حال
- کسب اجازه از مادر برای معاینه نوزاد
- نصب اتیکت شناسایی در معرض دید
- رعایت اونیفورم رشته مامایی
- احترام به مربی، پرسنل، مددجویان و سایر دانشجویان
- رعایت مقررات گزارش نویسی در تکمیل پرونده مددجویان

محتوای آموزشی:

برای رسیدن به اهداف ویژه آموزشی

دانشجوی مامایی در پایان دوره ۱۰ روزه خود باید در حدود تعیین شده زیر کسب مهارت نماید.

محتوای آموزشی: براساس سرفصل های جدید شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی :

محتوای آموزشی

براساس سرفصل های جدید شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی :

- معاینه فیزیکی نوزاد را از لحاظ بررسی سلامت، انجام دهد (۱۰ مورد).
- اندازه گیری وزن و سایر شاخص های آنتروپومتری بدو تولد نوزاد را انجام دهد (۸ مورد).
- از نوزاد سالم مراقبت نماید (۳ مورد).
- به مادر در مورد نحوه دارو دادن به نوزاد، آموزش دهد (۱ مورد).
- مشاوره به مادر را پس از زایمان مشاهده و در صورت امکان انجام دهد (۲ مورد).
- مادر را برای شیردهی از پستان آموزش دهد (۲ مورد).
- مادر را در رابطه با مراقبت از نوزاد و علایم خطر دوره نوزادی آموزش دهد (۲ مورد).
- از نوزاد نارس مراقبت نماید (۲ مورد).
- نوزاد را در هنگام ترخیص معاینه نماید (۱ مورد).
- پذیرش و ترخیص نوزاد را انجام دهد (۲ مورد).
- شستشوی معده نوزاد را با گذاردن کاتتر انجام دهد (۱ مورد).
- لاواژ و گاوژ را به روش صحیح انجام دهد (۲ مورد).
- از نوزاد بستری در انکوباتور مراقبت نماید (۳ مورد).
- از دستگاه های موجود در بخش به طریق صحیح استفاده نماید.
- با استفاده از مولاژ، احیای نوزاد را آموزش ببیند.
- با نحوه استفاده از وسایل احیای نوزاد، آشنا شود.
- عملیات واقعی احیای نوزاد را مشاهده نماید (۱ مورد).
- مراقبت از نوزاد پرخطر را انجام دهد (۲ مورد).
- دوز داروی تجویز شده توسط پزشک را محاسبه و دارو را آماده نماید (۳ مورد).
- داروی آماده شده را با رعایت اصول ایمنی مدیکیشن WHO به نوزاد تجویز نماید (۳ مورد).
- سرم تریپی نوزاد بیمار را طبق تجویز پزشک انجام دهد (۱ مورد).
- نوزاد را حمام نموده و لباس بپوشاند (۲ مورد).

<p>-آموزش به مادر در مورد نحوه دارو دادن به نوزاد یک مورد</p> <p>- مشاهده یک مورد مشاوره و در صورت امکان دادن یک مورد مشاوره</p>	<p>-مراقبت از نوزاد سالم در ۳ مورد</p>	<p>-۱۰ مورد معاینه فیزیکی نوزاد از لحاظ بررسی سلامت انجام دهد:</p> <p>معاینه سرو گردن و فونتanel ها، صورت، قفسه سینه، قلب و ریه، شکم، ستون فقرات، رنگ، مفصل لگن و تست باینسکی، دستگاه تناسلی، تست های تعیین سن جنین، رفلکس ها و تست های عصبی</p>
<p>-انجام معاینه ترخیص نوزاد یک مورد</p>	<p>-مراقبت از نوزاد نارس در ۲ مورد</p>	<p>-آموزش ۲ مورد شیردهی از پستان</p>
<p>-آموزش واکسیناسیون، تغذیه و مراقبت های نوزاد، رشد نوزاد، ادرار و مدفوع و گریه نوزاد، تعویض لباس و کهنه، علایم خطر نوزاد، آزمایشات لازم، مراقبت از بندناف، تب و تشنج و... ۲ مورد</p>	<p>-کار با انکوباتور و مراقبت از نوزاد در آن در ۳ مورد</p> <p>-کار با دستگاه فتوتراپی ۱ مورد و آشنایی با دیگر دستگاه ها و وسایل</p>	<p>-انجام ۱ مورد شستشوی معده نوزاد با گذاردن کاتتر</p>
<p>-آشنایی با وسایل احیای نوزاد و کاربرد آن بر روی مولاژ ۱ مورد و مشاهده ۱ مورد احیای نوزاد</p>	<p>-مراقبت از نوزاد پرخطر (ایکتر و RDS) در ۲ مورد</p> <p>-محاسبه دارویی و اجرای تجویز پزشک در ۳ مورد</p>	<p>-انجام ۱ مورد لاواژ با گذاردن کاتتر</p> <p>-انجام یک مورد گاوژ با گذاردن کاتتر</p>
<p>-انجام پذیرش و ترخیص نوزاد ۲ مورد</p>	<p>-وصل سرم یک مورد</p>	<p>-اندازه گیری وزن نوزاد در ۵ مورد</p>
<p>-طرز کار با دستگاه های انکوباتور و فتوتراپی و مراقبت از دستگاه ها یک مورد</p>	<p>-انجام اندازه گیری های آنترپومتریک ۸ مورد</p>	<p>-حمام، پوشاندن لباس و گرم نگهداری از نوزاد ۲ مورد</p>

روش های عمده آموزشی در برنامه:

۱- آموزش بالینی

۲- آموزش تئوری (کنفرانس توسط دانشجو، بحث گروهی)

۳- استفاده از Skill Lab بیمارستان

۴- نمایش فیلم های آموزشی معاینه نوزاد، احیای نوزاد و ...

مهارت های مورد انتظار:

کلیه مهارت های ذکر شده در محتوای آموزشی

منابع آموزشی:

-طب کودکان نلسون ۲۰۱۵

-مراقبت کانگورویی، راهنمای مراقبت از نوزادان نارس ویژه والدین چاپ وزارت بهداشت، دفتر سلامت خانواده و جمعیت، اداره سلامت نوزادان

-بسته خدمتی مراقبت از نوزاد سالم در بیمارستان چاپ وزارت بهداشت، دفتر سلامت خانواده و جمعیت، اداره سلامت نوزادان

-کتاب بارداری زایمان ویلیامز (ویرایش بیست و چهارم) فصل نوزاد

-دستور عمل احیای نوزاد انجمن قلب و اطفال امریکا ۲۰۱۵

- برنامه و راهنمای ایمن سازی مصوب کمیته کشوری ایمن سازی ویرایش هشتم، ۱۳۹۴

-حقوق نوزادان:

-Hospital care for mothers and newborn babies: quality assessment and improvement tool. Available at: www.euro.who.int/.../Hospital-care-for-mothers-and-newborn-babies-quality-assess...

-The Parma Charter, The Rights of The Newborn. Available at:

<http://www.uenps.com/media/Parma%20Charter%20Rights%20of%20the%20newborn.pdf>.

روش های ارزشیابی:

-در پایان دوره کسب نمره ۱۲ از ۲۰ حد نصاب قبولی می باشد.

۲- نمره اختصاص به رعایت حضور به موقع، اجتناب از غیبت و رعایت نظم توسط دانشجو دارد.

۲- نمره اختصاص به کسب مهارت در برقراری ارتباط با مادران و سایر افراد دارد.

۲- نمره اختصاص به فعالیت های آموزشی دارد.

۱۴- نمره اختصاص به کسب مهارت در ارائه خدمات و مراقبت ها دارد.

-چک لیست ارزشیابی دوره ضمیمه می باشد.

-لازم به ذکر است ارائه کنفرانس و بحث بین دانشجویان طبق برنامه ذیل ارائه می گردد.

موضوع کنفرانس و بحث گروهی
مروری بر پذیرش نوزاد
معاینات نوزاد
احیای نوزاد
مراقبت های پس از زایمان از مادر و نوزاد
استفراغ نوزادان
دیسترس تنفسی
ایکتر نوزادان
مراقبت مادرانه آغوشی

چک لیست ارزشیابی در واحد نوزادان

ردیف	عنوان مهارت/نمره	۱	۰/۷۵	۰/۵	۰/۲۵
۱	مهارت های عمومی (انتقادپذیری، دقت عمل، نظم، ارتباط سازی با دیگران و...)				
۲	مهارت تهیه شرح حال				
۳	مهارت انجام معاینات نوزاد				
۴	مهارت بررسی رفلکس های نوزادی				
۵	مهارت انجام معاینه عصبی نوزاد				
۶	مهارت تعیین سن نوزاد				
۷	مهارت پذیرش نوزاد				
۸	مهارت برنامه ریزی طرح مراقبت درمانی				
۹	رعایت نکات بهداشتی در کار و مراقبت از نوزاد				
۱۰	مهارت کنترل علائم حیاتی				
۱۱	مهارت تفسیر آزمایش				
۱۲	مهارت تشخیص مشکلات نوزاد (ناهنجاری ها، صدمات، ایکتر، نارسی و...)				
۱۳	آشنایی با داروهای بخش (موارد تجویز، عوارض و...)				
۱۴	مهارت محاسبه دوز داروهای نوزادان، آماده سازی و دادن دارو				
۱۵	مهارت گذاشتن کاتتر معده تحت نظارت مربی				
۱۶	مهارت انجام مراقبت های ویژه نوزادان در معرض خطر (فتوتراپی و...)				
۱۷	مهارت آموزش مراقبت کانگورویی و مزایای آن به مادر				
۱۸	مهارت آموزش به مادر و همراه در مورد مراقبت های نوزاد و تصحیح باورهای غلط				
۱۹	مهارت ترخیص نوزاد				
۲۰	اطلاع از پرونده نوزاد بستری				
۲۱	مهارت آموزش و مشاوره در مورد برنامه غربالگری های نوزادان				
۲۲	مهارت آموزش و مشاوره شیردهی در نوزادان سالم و با مشکلات آناتومیک، عصبی-عضلانی، سندرم های شایع و ...				